

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

І.В. Андрусенко

На екологічну освіту покладаються сподівання щодо зростання нової генерації людей з екологічною відповідною мисленням, високою екологічною культурою, екологоцентричним підходом до створення умов для побудови взаємин між людиною і природою. Це зумовлює необхідність визначення дидактико-методичних умов удосконалення організаційних форм навчання природознавства на засадах компетентнісного підходу.

Аналіз педагогічної літератури дозволив виокремити різні підходи до розкриття сутності поняття «організаційна форма навчання». Воно тлумачиться як колективна, фронтальна, групова, індивідуальна робота учнів, будь-який вид занять – урок, предметний гурток, факультатив тощо. З'ясовано, що організаційна форма навчальної діяльності з природознавства забезпечена доцільними дидактичними методами, прийомами, засобами, визначеними метою і завданнями; здійснюється шляхом упорядкування навчально-пізнавальної діяльності учителя й учнів.

У наукових джерелах компонентами природознавчої компетентності називають екологічні знання й уміння. У зв'язку з цим організаційні форми навчання природознавства передбачають екологічну діяльність молодших школярів, яка охоплює сукупність світоглядних позицій та ціннісних орієнтацій у ставленні до природи, особистісно ціннісну і суспільно значущу практичну діяльність стосовно природних об'єктів. З'ясовано, що вибір форми організації екологічної діяльності молодших школярів у процесі навчання природознавства залежить від цілепокладання стосовно очікуваного результату в контексті формування екологічно доцільного способу життя.

Екологічна діяльність учнів може здійснюватися як навчально-дослідницька, інформаційна, просвітницька, природоохоронна. Її зміст залежить від рівня:

- сформованості уявлення про цілісність світу, природничих знань екологічного характеру (знанневий складник);
- набутого екологічно доцільного досвіду самостійної дії (діяльнісний складник);
- виявлення ставлень до екологічних цінностей суспільства (ціннісний складник);
- усвідомлення учнями соціальної реальності (соціокультурний складник).

Таким чином, удосконалення організаційних форм навчання природознавства зумовлює потребу розробити варіативні моделі реалізації екологічної діяльності учнів молодшого шкільного віку.